

На основу члана 86 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, Наставно-научно веће на седници одржаној 15. 10. 2008. године, донело је

ПРАВИЛНИК О АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА ТРЕЋЕГ СТЕПЕНА

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређује организација и извођење трећег степена академских студија (у даљем тексту: докторске студије), услови уписа, правила студирања, докторска дисертација и друга питања везана за наставу на Филолошком факултету (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Докторске студије на Факултету организују се и остварују на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

Члан 3.

На Факултету се може стећи докторат наука из области за које је Факултет матичан. У складу с тим, Факултет организује докторске студије по следећим модулима:

- Језик
- Књижевност
- Култура

Студије припадају подручју друштвено-хуманистичких наука, пољу филологије, и то у следећим ужим научним областима: филолошке науке, наука о језику, наука о књижевности, теорија и историја књижевности, упоредна књижевност, методика наставе језика, методика наставе књижевности, примењена лингвистика, преводилаштво, културологија, комунологија, библиотекарство, библиотека информатика, архивистика, музеологија, као и у другим ужим научним областима у пољу филологије.

Члан 4.

Веће докторских студија

Докторским студијама Филолошког факултета руководи Веће докторских студија.

Веће докторских студија бирају наставници који учествују у извођењу програма докторских студија, и то по једног представника са сваке Катедре и Семинара, и председника Већа за докторске студије.

Веће докторских студија броји 17 чланова.

За сваку академску годину Веће докторских студија потврђује планове и програме извођења наставе за сваки семестар. Наставним планом за сваку академску године Веће докторских студија утврђује који наставници и на који начин учествују у његовом извођењу.

Члан 5.

Пријава на конкурс

Право пријаве на конкурс за упис на докторске студије има лице које има:

- завршене основне академске студије (додипломске) и дипломске академске студије (мастер), са најмање 300 бодова и општом просечном оценом од најмање 8 (осам) на основним академским студијама и дипломским академским студијама;
- завршене дипломске академске студије, са најмање 300 бодова и објављене радове;
- завршене дипломске академске студије и неодговарајућу просечну оцену уз положен посебан испит на предлог Већа докторских студија. Такав кандидат се не рангира у оквиру листе кандидата и може се условно уписати уколико предвиђени број уписних места није попуњен;
- академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију;
- VII-1 степен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању уколико је завршио основне четворогодишње студије са најмањом средњом оценом 9 (девет).

Изузетно, право пријаве на конкурс за упис на докторске студије има и лице које није стекло диплому из области филолошких наука или не испуњава део прописаних услова за упис. Веће докторских студија ће одлучити може ли и под којим условима кандидат бити примљен.

Члан 6.

Упис на студије

Упис на студијске програме из члана 2. овог правилника врши се на начин прописан конкурсом који расписује Универзитет, односно Факултет, у складу са Законом.

Општим актом Универзитета, односно Факултета прописују се мерила за утврђивање редоследа кандидата.

Прецизни критеријуми за формирање ранг листе биће утврђени посебним правилником о упису на докторске студије, који усваја Веће докторских студија за сваку школску годину и који се јавно објављује.

Право на упис стиче кандидат који је рангиран у оквиру утврђеног броја студената.

Члан 7.

Уговорни односи

У уговорне односе ступају докторски кандидат и Филолошки факултет. Уговор склопљен између кандидата и филолошког факултета садржи правне норме које утврђују међусобне обавезе страна потписница.

Филолошки факултет склапа уговор о сарадњи са одговарајућим академским институцијама у земљи и иностранству, за сваки појединачни случај.

Члан 8.

Статус студената магистарских студија

Студент последипломских магистарских студија, уписан по прописима који су важили до ступања на снагу Закона, може у току студија прећи на студијски програм докторских студија, у оквиру истих или сродних области студија, под условима које прописује Наставно-научно веће факултета, односно Веће докторских студија.

Право из ст. 1. овог члана остварује се на лични захтев студента.

Одлуком Наставно-научног већа може се предвидети да се део студијског програма из магистарских и специјалистичких академских студија признаје за део студијског програма докторских студија. О сваком појединачном случају одлучује Веће докторских студија.

Члан 9.

Трајање студија

Докторске студије на Филолошком факултету трају три године.

У рок из ст. 1. овог члана не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са статутом.

Студенту се на лични захтев, поднет пре истека рока из ст. 1. и 2. овог члана, може продужити рок за завршетак студија за један семестар:

- 1) ако је у току студија испуњавао услове за одобравање мировања права и обавеза, а то право није користио, односно није га искористио у трајању које му је, с обзиром на околности, могло бити одобрено;
- 2) ако му на дан истека рока из ст. 1. и 2. овог члана остаје неостварених највише 15 ЕСПБ бодова потребних за завршетак студија;

- 3) ако је у току трајања студија започео и завршио други одобрени, односно акредитовани студијски програм, на истом или на вишем степену, на Универзитету или на другом акредитованом универзитету, у земљи или у иностранству.

Уз сва дозвољена продужења, максимално трајање докторских студија је 6 година.

Члан 10.

Студијски програм

Студијски програм утврђује Наставно-научно веће на предлог катедара уз верификацију Већа докторских студија, а доноси Сенат Универзитета.

Члан 11.

Извођење наставе

Настава се изводи у облику предавања, консултација, израде самосталних радова, студијског истраживачког рада, испита и израде докторске дисертације.

Члан 12.

Усмени докторски испит

После завршене друге године студија и положених свих испита на докторским студијама, студент полаже усмени докторски испит из уже научне области из које намерава да ради докторску дисертацију. Програм докторског испита утврђује Веће докторских студија, а одобрава га Наставно-научно веће Факултета. Припрема и полагање овог испита бодовно се исказују кроз студијски истраживачки рад на четвртог семестру студија.

У току друге године студија, а пре усменог докторског испита, кандидат треба да пријави тему докторске дисертације. Веће докторских студија одобрава тему и одређује ментора.

Са положеним усменим докторским испитом студент докторских студија стиче статус докторанда.

Члан 13.

Докторска дисертација

Кандидат докторант предлаже тему докторске дисертације у току друге године студија.

Наставно-научно веће на предлог Већа докторских студија формира комисију за одобрење теме. Комисија има три члана из редова наставника ангажованих на докторским студијама и подноси извештај у року од 45 дана. Наставно-научно веће оцењује научну заснованост теме предложене дисертације и доставља је Већу групације друштвено-хуманистичких наука Универзитета на сагласност.

На захтев кандидата, Веће докторских студија одређује ментора докторанту из редова наставника факултета.

За члана комисије може бити именован и професор са факултета из иностранства. Уколико инострани члан комисије не влада српским језиком, докторанд је дужан да текст докторске дисертације уради двојезично (на српском и једном страном језику).

Члан 14.

Докторска дисертација може бити:

- аналитична, то јест да разложи проблем везан за неку од истраживачких области из програма докторских студија, да се заснива на тумачењу аналитичког карактера, да садржи оригиналан научни допринос;
- теоријска, то јест да обави анализу полазећи од теоријских постулата које треба доказати тако што ће их супротставити другим тумачењима, или их у потпуности одбацити;
- емпиријска, тако што ће обавити анализу полазећи од података који је доказују и који одбацују или конфронтирају постављене хипотезе;
- интерпретативна, тако што вреднује и разматра садржаје, тезе, значења, појмове, идеје једног аутора или покрета, улазећи у њихови суштинску вредност с обзиром на сазнајне проблеме одређене тематике;
- библиографска, тако што истражује, систематизује и анализира персонални и институционални допринос развоју науке, културе и уметности и обликује библиографију као оригиналан научни допринос.

Дисертација мора бити резултат истраживања која доприносе новим сазнањима унутар истраживачке области. Овако теоријски и методолошки заснована докторска дисертација такође:

- илуструје стање науке у тој области;
- садржи закључке;
- наводи актуелну библиографију.

Очекивани обим докторске дисертације износи најмање 150 страна (по страници 1800 словних знакова са размаком).

Члан 15.

Комисија подноси Наставно-научном већу извештај са мишљењем о докторској дисертацији у року од два месеца од дана предаје дисертације.

Дисертацију и реферат комисије о дисертацији, Факултет ставља на увид јавности најмање тридесет дана. По истеку овог рока, Наставно-научно веће Факултета разматра и усваја извештај комисије.

Извештај комисије о дисертацији подноси се на сагласност Већу групације друштвено-хуманистичких наука Универзитета на сагласност.

Наставно-научно веће одлучује о захтеву за одбрану докторске дисертације на предлог комисије за оцену и одбрану докторске дисертације. Дан одбране

прихваћене докторске дисертације одређује комисија за одбрану у договору са докторандом.

Комисију за оцену рада и одбрану докторске дисертације формира Наставно-научно веће на предлог матичне катедре односно Већа докторских студија, и она се састоји од најмање три наставника од којих је један ван редовног састава факултета. У случају повећања, број чланова комисије обавезно је непаран.

Факултет објављује време и место одбране дисертације у средствима јавног информисања.

Члан 16.

Одбрана докторске дисертације

Чин одбране докторске дисертације јаван је и одвија се пред комисијом којом руководи председник.

Чин одбране докторске дисертације састоји од докторандовог експозеа и расправе о резултатима рада.

Комисија, након већања, већином гласова утврђује резултат јавне одбране: „одбранио докторску дисертацију“ или „није одбранио докторску дисертацију“ и доноси одлуку.

Записник о јавној одбрани дисертације потписују сви чланови комисије који учествују у одбрани; члан комисије може у записнику издвојити своје мишљење.

О резултатима одбране Факултет извештава све сродне факултете у земљи.

Докторска дисертација која није одбрањена не може се поново бранити.

Члан 17.

Научни назив

Докторанд који је одбранио дисертацију стиче научни назив *доктор наука – филолошке науке (др, односно Ph. D.)*. Ужа научна област прецизирана је у додатку дипломи.

Одлуку о звању доноси комисија.

Документацију потребну за промоцију Факултет доставља Универзитету. Промоцијом докторанд званично стиче научни степен доктора наука.

О одбрањеној дисертацији издаје се диплома. Диплому оверавају потписом декан Факултета и ректор Универзитета.

Члан 18.

Приговор на одбрањени рад

На писано образложени приговор појединца или установе да одбрањени рад, односно докторска дисертација није оригиналан научни рад, наставно-научно веће образује комисију од пет чланова, од којих два изван редовног састава Факултета, која утврђује чињенично стање, изводи доказе и о томе подноси извештај

Наставно-научном већу. Веће доноси одговарајућу одлуку на основу извештаја и расправе.

Одлука се доставља подносиоцу приговора.

Одлука о поништењу доставља се министру просвете ради оглашавања ништавности докторске дисертације.

Члан 19.

Евиденција

Факултет је дужан да води евиденцију о оцењивању и напредовању студента и да води регистар пријављених и одбрањених докторских дисертација

Члан 20.

Прелазне и завршне одредбе

Одредбе овог Правилника примењују се на студенте који су уписани на студијски програм докторских студија који се реализује на Факултету према одредбама Закона о високом образовању.

Члан 21.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана доношења.